نگاه هفته

سبد نفتی اوپک بالاتر از شاخص نفت آمریکا

سعیده شفیعی
پژوهشگر اقتصادی

● نفت برنت هفته گذشته را با قیمت ۵۵ دلار در هر بشکه آغاز کرد و با ۵۸ دلار پایان داد. در روزهای آغازین هفته قیمت‌ها با نوسان اندکی مواجه بودند. در روزهای میانی هفته با اعلام خبر افزایش فعالیت سکوهای حفاری در آمریکا شاخص برنت به ۵۵ دلار و شاخص وست‌تگزاس به سطح ۵۲ دلار کاهش یافتند. در روزهای پایانی هفته با توجه به احتمال وضع تحریم‌های جدید علیه ایران، قیمت‌ها روند صعودی را طی کردند و شاخص برنت با افزایش یک‌دلارو ۸۰ سنتی نسبت به روز چهارشنبه روبه‌رو شد.

۳ شاخص اصلی قیمت نفت

قیمت نفت «برنت دریای شمال» (Brent) در اواسط روز جمعه سوم فوریه ۵۸دلارو ۷۴ سنت معامله شد که نسبت به پایان هفته قبل، سه‌دلارو ۱۲ سنت رشد نشان می‌دهد. شاخص «نفت وست‌تگزاس اینترمدیت» (WTI) نیز در همین زمان ۵۳دلارو ۷۸ سنت معامله شد که نسبت به پایان هفته قبل، ۴۷ سنت افزایش یافته است.

همچنین بنا به گزارش دبیرخانه اوپک، قیمت سبد نفتی این سازمان (OPEC Reference Basket Price) در روز پنج‌شنبه دوم فوریه به ۵۳دلارو ۹۲ سنت رسید که نسبت به هفته قبل، یک‌دلارو دو سنت افزایش نشان می‌دهد و از معدود دفعاتی است که قیمت سبد نفتی اوپک از شاخص نفت آمریکا بالاتر قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد تصمیم اوپک درباره کاهش تولید، توانسته فعالان بازار نفت را متقاعد کند که مازاد عرضه در حال کاهش‌یافتن است.

افزایش صادرات نفت ایران به کشورهای آسیایی

به گزارش خبرگزاری رویترز به نقل از فارس، در ماه دسامبر سال گذشته میلادی، چهار خریدار بزرگ نفت ایران (چین، هند، کره‌جنوبی و ژاپن) روزانه یک‌میلیون‌و ۸۹۰ هزار بشکه نفت از ایران وارد کرده‌اند، این افزایش برای سومین ماه پیاپی رخ می‌دهد و نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد

دوبرابری دارد. براساس این گزارش، در ماه یادشده واردات نفت چین و ژاپن از ایران به‌ترتیب با رشد ۳۰ و ۴۰ درصدی مواجه شده است. همچنین بر این اساس، ایران در یک سال پس از اجرائی‌شدن برجام، صادرات نفت خود به مقاصد آسیایی را ۶۰ درصد افزایش داده و به یک‌میلیون‌و ۶۳۰ هزار بشکه رسانده است. در مدت مذکور واردات نفت کره جنوبی از ایران بیش از هفت برابر و واردات هند بیش از سه برابر رشد نشان می‌دهد.

پیش‌بینی رشد ۴ برابری مصرف انرژی‌های تجدیدپذیر

براساس آخرین گزارش شرکت بریتیش‌پترولیوم (BP) از چشم‌انداز مصرف انرژی در جهان، مصرف گاز طبیعی و انرژی‌های تجدیدپذیر در ۲۰ سال آینده با رشد درخور توجهی مواجه خواهد شد. بنا بر این گزارش، بیشترین رشد مصرف مربوط به گاز طبیعی و کمترین رشد مربوط به نفت خام خواهد بود که این رشد غالبا در کشورهای روبه‌رشد آسیایی رخ خواهد داد. همچنین پیش‌بینی‌های این شرکت نشان می‌دهد مصرف انرژی‌های تجدیدپذیر در سال ۲۰۳۵ به حدود چهار برابر میزان مصرف آنها در سال ۲۰۱۵ افزایش یابد.

احتمال حضور روسیه در توسعه ۲ میدان نفتی ایران

دومین شرکت بزرگ نفتی در روسیه امیدوار است بتواند در سال جاری میلادی درباره توسعه دو میدان نفتی در ایران به نتیجه برسد. به گزارش خبرگزاری رویترز به نقل از شانا، گاتی الجبوری، رئیس بخش عملیات بالادستی شرکت لوک‌اویل، اعلام کرد این شرکت امیدوار است به‌زودی درباره توسعه دو میدان آبتیمور و منصوری، به تصمیم نهایی برسد.

براساس این گزارش، پیشنهادهای فنی از سوی شرکت ارائه شده است و به نظر می‌رسد در نیمه نخست سال جاری میلادی نتایج بررسی‌های طرف ایرانی دراین‌باره مشخص شود.

قیمت گاز طبیعی

به گزارش اداره اطلاعات انرژی دولت آمریکا (EIA)، قیمت شاخص اسپات هنری‌هاب (Spot Henry Hub) به‌عنوان شاخصی برای قیمت فروش لحظه‌ای گاز طبیعی در آمریکا در هفته منتهی به سوم فوریه، سه دلار به‌ازای هر میلیون «بی‌تی‌یو» یا واحد گرمایی انگلیسی (MMBtu) مبادله شد که نسبت به پایان هفته گذشته، ۱۶ سنت افت نشان می‌دهد.

دلالان نفتی هنوز مشغول کارند

شخم داده‌ها در دولت قبل

شرق: تحریم‌های نفتی تمام شد. تحریم‌هایی که به‌واسطه آن، پای دلالان در کشور محکم‌تر از قبل شده بود. حالا هرچند این خوان گسترده برچیده شده، اما دلالان مقاومت می‌کنند. دلالانی که نمی‌خواهند از این بخش پرسود دل بکنند. از یک طرف صنعت تجهیزات نفت را در چنته خود دارند و از دیگر سو، بازار مواد مورد نیاز صنایع پایین‌دستی پتروشیمی را به کام خود گرفته‌اند.

در این میان صدای خیلی از افرادی که طالب فعالیت شفاف در این حوزه‌ها هستند، درآمده. این البته فارغ از سخن مسئولانی است که هر روز به دلالان هشدار می‌دهند پای از این مرداب بیرون بکشند. رئیس پیشین هیئت‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت (استصنا) درهمین‌باره، برای چندمین‌بار نسبت به حضور دلالان در بازار تجهیزات نفتی هشدار داده است. رضا پدیدار می‌گوید اینها همان‌هایی هستند که پیش‌تر محمدرضا مقدم، معاون سابق امور مهندسی و پژوهش وزارت نفت اعلام کرده بود از حدود ۲۵ هزار اسمی که شرکت‌های نفتی به‌عنوان تأمین‌کننده تجهیزات ثبت کرده بودند، تنها سه هزار عنوان، وجود خارجی داشته است و بقیه، دلالان بی‌نام و نشان بوده‌اند.

استمرار فعالیت دلالان در بازار تجهیزات نفتی

رئیس پیشین هیئت‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت (استصنا) با انتقاد از عدم استقبال شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت از سیستم جامع و یکپارچه کالا و تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت می‌گوید: تا زمانی که مصرف‌کننده‌ها از دلال‌ها خرید کنند، فعالیت دلال‌ها در بازار ادامه خواهد داشت.

پدیدار با اشاره به راه‌اندازی سیستم جامع و یکپارچه کالا و تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت، اظهار کرد: راه‌اندازی این سامانه به کار کارشناسی نیاز داشت و طراحی آن حدود دوسال‌ونیم طول کشید. فراخوان ثبت‌نام در این سامانه در چند مرحله اعلام شد تا تمامی تولیدکنندگان و سازندگان کالاهای صنعت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت از جمله گاز، نفت، پتروشیمی و پالایش در این سامانه ثبت‌نام کنند.

وی درباره شرکت‌هایی که در این سامانه ثبت‌نام کردند، گفت: هزارو ۴۰۴ شرکت در آخرین مرحله فراخوان این سامانه به‌عنوان شرکت سازنده ثبت‌نام کردند. همچنین ۴۰۰ شرکت در مرحله تکمیل مدارک قرار داشتند که در فرصتی که به آنها داده شده بود که این زمان آخر مهرماه تعیین شده بود، نتوانستند مدارک خود را کامل کنند به‌همین‌دلیل به آنها تا پایان دی‌ماه فرصت داده شد البته این فرصت همچنان ادامه دارد. با احتساب این شرکت‌ها، مجموع شرکت‌های سازنده کالای صنعت نفت ایران به حدود هزارو ۸۲۰ شرکت رسید. رئیس پیشین هیئت‌مدیره استصنا ادامه داد: در کنار این شرکت‌های سازنده، تعداد دیگری شرکت به‌عنوان شرکت تأمین‌کننده کالا وجود دارد که این شرکت‌ها نماینده شرکت‌های خارجی تجهیزات نفت در ایران هستند. به این شرکت‌ها که نمایندگی رسمی تجهیزات صنعت نفت را داشتند نیز فراخوان داده شد و آنها هم در این سامانه ثبت‌نام کردند و در نتیجه تعداد شرکت‌های تولیدکننده و تأمین‌کننده کالای صنعت نفت به حدود سه هزار شرکت رسید. پدیدار با اشاره به بخشنامه وزیر مبنی بر اینکه «تمامی شرکت‌های تابعه وزارت نفت موظف هستند تمام معاملات خود را از سامانه‌های موجود به سامانه جدید تأمین کالای این وزارتخانه منتقل کنند و معاملات خود را صرفا از طریق این سامانه انجام دهند»، تصریح کرد: طبق بخشنامه‌ای که از سوی وزیر نفت صادر شد، همه خریداران و مصرف‌کنندگان صنعت نفت باید معاملات خود را از طریق سامانه مرکزی انجام می‌دادند. وزارت نفت بیش از ۱۳۵ شرکت تابع دارد که هر کدام از این شرکت‌ها نیز یک سامانه کالا به نام وندورلیست AVL دارند که وزارت نفت دستور داد شرکت‌های تابعه حق ندارند از سامانه خودشان استفاده کنند و برای تأمین تجهیزات خود باید به سامانه مرکزی مراجعه کنند. وی در گفت‌وگو با ایسنا گفت: البته هنوز وزارت نفت نتوانسته است در شرکت‌های زیرمجموعه خود این الزام را ایجاد کند که این شرکت‌ها به جای مراجعه به سامانه خودشان، به سامانه مرکزی مراجعه کنند. در واقع شرکت‌ها اگر نیاز به کالایی دارند باید به سامانه مرکزی مراجعه کنند و اگر این کالا در داخل ساخته می‌شود، از شرکت‌های داخلی آن را تهیه کنند و چنانچه کالای مورد نظر توس به وسیله شرکت‌های داخلی ساخته نمی‌شود، از نمایندگی شرکت‌های خارجی که در سامانه مذکور ثبت‌نام کرده‌اند کالا را تهیه کنند.

مقاومت در بدنه میانی و اجرائی وزارت نفت

رئیس پیشین هیئت‌مدیره استصنا با تأکید بر اینکه هنوز اراده ملی در وزارت نفت برای استفاده سراسری از این سامانه ایجاد نشده است، اظهار کرد: در بدنه میانی و بدنه اجرائی وزارت نفت هنوز مقاومت وجود دارد و شرکت‌های زیرمجموعه سامانه خودشان را ترجیح می‌دهند. امیدواریم این مشکل در مدیریت جدید و به وسیله آقای بیطرف، معاون جدید وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری برطرف شود.

ورود برخی بخش‌های پایین‌دستی پتروشیمی به بازار دلالی

این تنها بخشی از ماجراست. چنین سازوکار معیوبی در میان پتروشیمی‌ها هم به چشم می‌خورد. آن‌گونه که عضو هیئت‌مدیره یک شرکت پتروشیمی خبر می‌دهد: شماری از فعالان بخش پایین‌دستی صنعت پتروشیمی به بازار دلالی وارد شده‌اند و گاهی در زمان اوج قیمت و التهاب بازار به خرید دست می‌زنند که نشان‌دهنده فعالیت آنها در عرصه واسطه‌گری به جای تولید واقعی است. محمود مجیب به ایرنا درباره برخی گلایه‌های مطرح‌شده از سوی صنایع پایین‌دستی نسبت به اینکه نمی‌توانند مواد مورد نیاز را از بورس کالا تأمین کنند، افزود: نگاهی به آمار عرضه و تقاضا و همچنین معاملات محصولات پتروشیمی نشان می‌دهد در بیشتر موارد گله صنایع پایین‌دست، درست نیست. وی افزود: در برخی از موارد صنایع پایین‌دست گلایه می‌کنند نمی‌توانیم مواد مورد نیاز خود را از بورس کالا خریداری کنیم یا اینکه باید بتوانیم به‌طور مستقیم از پتروشیمی‌ها خرید کنیم، اما واقعیت این است که عرضه و تقاضا و حجم معاملات در بورس کالا نشان می‌دهد این گلایه‌ها منطقی نیست. عضو هیئت‌مدیره پتروشیمی امیرکبیر ادامه داد: متأسفانه برخی تقاضاها که بر سامانه بورس کالا با مجوز «بهین‌یاب» ثبت می‌شود، نشان می‌دهد شماری از صنایع پایین‌دست، منافع واسطه‌گری در این بازار را به تولید ترجیح می‌دهند که این روند به‌وضوح در شیوه خریدها نمایان است. وی گفت: به‌عنوان‌نمونه هفته گذشته، برخی از انواع محصولات مانند «پلی‌اتیلن»ها با حجم مناسبی عرضه شدند، اما حجم خرید بسیار اندک بود، درحالی‌که قیمت مناسب بود و صنایع پایین‌دست در زمان مناسب‌بودن قیمت باید خرید کنند. وی یادآور شد: گاهی سه نوع (گرید) مشابه در یک روز از سه پتروشیمی متفاوت عرضه می‌شود و فقط یک گرید متعلق به یک پتروشیمی با حجم بالای تقاضا و رقابت خریداری می‌شود و گریدهای دیگر بدون خریدار باقی می‌مانند، این در شرایطی است که اگر خریداران مصرف‌کننده واقعی بودند، دو گرید مشابه را نیز می‌خریدند تا برای تولید استفاده کنند؛ اما گریدی مورد تقاضای اصلی آنهاست که در بازار طالب بیشتری دارد.

به گفته مجیب، افرادی که همواره به عرضه محصولات پتروشیمی در بورس کالای ایران اعتراض دارند دو دسته می‌شوند: گروه اول از شفافیت، فراری‌اند و ترجیح می‌دهند برای خرید به واسطه‌ها مراجعه کنند؛ زیرا ردیابی آنها برای مراجع مالیاتی امکان‌پذیر نیست. گروه دوم نیز ترجیح می‌دهند همواره بدون فاکتور و صورت‌حساب کار کنند و ارزش افزوده نپردازند و آمار و اطلاعاتی نیز از آنها وجود نداشته باشد. این حرف‌های فعال صنعت پتروشیمی تماما نمایانگر وجود تلاش‌هایی برای نبود شفافیت در عرصه صنعت پتروشیمی است؛ همان‌چیزی که وزیر صنعت هم به آن تمایل دارد و اصرار می‌کند صنایع پایین‌دست پتروشیمی از حضور در بورس کالا آسیب می‌بینند. درحالی‌که شواهد همه عکس این ماجرا را نشان می‌دهد و گویی دفاع او، از دلالانی است که می‌خواهند بازار را در دست خود داشته باشند.

گسترش دلالی به علت نبود پازل نرم‌افزاری

حمید حسینی، عضو هیئت‌مدیره اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی در این زمینه به «شرق» می‌گوید: هرجایی که گردش مالی بالایی وجود داشته باشد و نقل و انتقالی صورت بگیرد، عده‌ای که منافع مالی دارند و اهل سرمایه‌گذاری نیستند، سعی در فعالیت‌های نقل و انتقال و خرید موقت دارند که این امری طبیعی است.

او می‌افزاید: در سازمان‌هایی که سیستم و نظم مشخصی دارند، این افراد چندان نمی‌توانند وارد شوند. شرکت ملی نفت، جایی نیست که به‌راحتی دلالان بتوانند وارد آن شوند. این شرکت، لیستی (وندور لیست) دارد که پیش‌تر این لیست از نظر فنی و مالی به تأیید رسیده و به شرکت‌های زیرمجموعه ارائه داده می‌شود تا آنها صرفا از آن لیست، خریدهای خود را انجام دهند. حسینی با نگاهی به دوران تحریم‌ها تصریح می‌کند: در سال‌های گذشته به بهانه تحریم‌ها این وندور لیست‌ها کنار گذاشته شد و عده‌ای از مدیران این اختیار را پیدا کردند که از هر منبعی بتوانند خرید کنند، اما اکنون کشور به نظم پیشین خود بازگشته. در دوره احمدی‌نژاد همه سیستم‌های حقوقی، پرداخت، ارزیابی و... نابود شد و هر جا کار خود را می‌کرد و حساب‌وکتابی در کار نبود. حالا که کشور در حال بازگشت به سیستم است، نمی‌توان به‌راحتی انتظار داشت که یک‌شبه همه‌چیز به نظم قبلی خود بازگردد.

به گفته او، پازل نرم‌افزاری کشور به هم متصل نیست و به همین دلیل عده‌ای افراد زرنگ هم می‌توانند این سیستم‌ها را دور بزنند. عضو هیئت‌مدیره اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی در پاسخ به چرایی استمرار دلالی در وزارت نفت، می‌گوید: اینکه هنوز در این زمینه چنین تخلفاتی صورت می‌گیرد، به بدنه وزارت نفت و شرکت ملی نفت برمی‌گردد و نمی‌توان به آن دلالان هم خرده گرفت؛ چراکه منافذ را آنها باز می‌گذارند. قاعدتا وقتی سیستم جدیدی در یک سال راه می‌افتد، نمی‌توان به‌سرعت انتظار هماهنگی داشت و باید کمی تحمل کرد. او با اشاره‌ای به اتفاقاتی که در بورس کالای مواد پتروشیمی رخ می‌دهد، می‌افزاید: در زمینه بورس کالا هم سایت «بهین‌یاب» وجود دارد که وزارت صنعت در آن، مجوز خریدوفروش را به فعالان این عرصه می‌دهد. حالا اگر آن فرد مجوز خود را می‌فروشد یا اجاره می‌دهد، بحث دیگری است که باید مورد نظارت قرار گیرد. این دورزدن قوانین است که مسئولان چندان نمی‌توانند آنها را کنترل کنند.

عضو هیئت‌مدیره ۷ شرکت، مانع دسترسی به «فیش‌های مدیران» شد

افشاگری توکلی علیه یک نماینده

احمد توکلی با اشاره به اینکه یکی از نمایندگان مجلس، خود در هیئت‌مدیره هفت شرکت عضویت دارد گفت: این فرد در جریان بررسی لایحه برنامه ششم توسعه با ارائه پیشنهادی مانع از دسترسی عموم مردم به اطلاعات غیر طبقه‌بندی‌شده درباره حقوق مدیران و نمایندگان شده است. به گزارش تسنیم، احمد توکلی در سومین همایش اقتصاد مقاومتی که صبح پنجشنبه در دانشگاه علم و صنعت برگزار شد، با اشاره به موضوع سوءاستفاده از قدرت عمومی برای مقاصد شخصی به‌عنوان تعریف اصلی فساد، یادآور شد: رفتارکردن شفاف به نحوی است که دیگران به‌راحتی بدانند چه اتفاقی در کشور در حال رخ‌دادن است. وی افزود: همان‌طور که امام تأکید کرده‌اند که باید امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر صورت گیرد، برای این منظور احتیاج به اطلاعات است. دراین‌بین شفافیت و کنارزدن پنهان‌کاری راهی برای دسترسی به اطلاعات است. همچنین بدون حضور رسانه‌های آزاد امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر امری نشدنی است. نماینده سابق تهران با تأکید بر لزوم آزادی رسانه‌ای در دسترسی به اطلاعات گفت: وقتی درباره ثروت یک وزیر و ناکارآمدی او اظهارنظری می‌شود، می‌گویند نشر اکاذیب کرده‌اید. این در حالی است که وقتی فردی در جایگاه وزارت در مظان پرسش قرار می‌گیرد، باید به صورت شفاف به سؤالات مردم پاسخ گوید. رئیس دیده‌بان شفافیت با اشاره به اینکه شفافیت از فساد جلوگیری می‌کند، گفت: در کنار ایجاد شفافیت، حکومت موظف است که امنیت ملی را نیز حفظ کند. در دو حادثه اخیر یعنی فوت آقای هاشمی و سقوط ساختمان پلاسکو موجی از سوءظن نسبت به حکومت ایجاد شد. بی‌اعتمادی خطر جدی برای امنیت ملی کشور است و این بی‌اعتمادی شکل‌گرفته ناشی از نبود شفافیت است. احمد توکلی با اشاره به قانون دسترسی آزاد به اطلاعات یادآور شد: هر فرد ایرانی می‌تواند براساس این قانون، تمام اطلاعات غیر طبقه‌بندی‌شده را از هر وزارتخانه یا سازمان درخواست کند و آن وزارتخانه موظف است تا حداکثر ۱۰ روز اطلاعات درخواستی را در اختیار متقاضی قرار دهد. وی ادامه داد: در لایحه برنامه ششم توسعه، لفظ «و عموم مردم» در گزارش پایانی کمیسیون تلفیق (مربوط به افشای حقوق مدیران) وجود داشت؛ اما در گزارشی که در صحن مجلس قرائت شد، این کلمه حذف شده بود که بعدا مشخص شد که یکی از اعضای کمیسیون تلفیق بودجه پیشنهاد حذف این کلمه را داده بود. جالب است که این فرد در هفت شرکت عضو هیئت‌مدیره بوده و منافع مکتسبه وی محل اشکال است.

اقتصاد سبز

بخش کشاورزی و انتشار گازهای گلخانه‌ای

فاطمه پاسبان
کارشناس کشاورزی

● اقتصاد سبز اقتصادی است که بر پایه توسعه پایدار و آگاهی از اقتصاد بومی (سازگار با بوم) بنا نهاده شده است. یکی از اهداف اقتصاد سبز، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای است. فعالیت‌های مختلف اقتصادی که از سوی انسان شکل می‌گیرد، سبب انتشار گازهای گلخانه‌ای می‌شود. بر اساس اطلاعات فائو در سال ۲۰۱۰، صنعت حدود ۲۱ درصد، حمل‌ونقل ۱۴ درصد، ساختمان شش درصد، کشاورزی، جنگل‌داری و دیگر کاربری‌های زمین حدود ۲۴ درصد، تولید برق و حرارت حدود ۲۵ درصد و انرژی‌های دیگر حدود ۱۰ درصد سهم در انتشار گازهای گلخانه‌ای در جهان دارند به طوری که تولید برق و حرارت بیشترین سهم را در انتشار گازهای گلخانه‌ای دارد. در سال ۲۰۱۱ کشور چین با ۲۸ درصد، ایالات متحده آمریکا با ۱۶ درصد، اتحادیه اروپا با ۱۰ درصد، هندوستان با شش درصد، روسیه با شش درصد، ژاپن با چهار درصد و سایر کشورها حدود ۳۰ درصد سهم در انتشار گازهای گلخانه‌ای دارند. فعالیت‌های بخش کشاورزی، یکی از منابع انتشار گازهای گلخانه‌ای است. در سال ۲۰۱۱ مجموع گازهای گلخانه‌ای منتشرشده به وسیله بخش کشاورزی حدود پنج‌هزارو ۳۳۵ تن متریک معادل دی‌اکسیدکربن بوده که بالاترین مقدار را در طول زمان از آن خود کرده به طوری که حدود ۹ درصد بیشتر از متوسط دهه ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰ میلادی بوده است. در دوره ۲۰۰۱-۲۰۱۱، نرخ رشد سالانه انتشار گازهای گلخانه‌ای بخش کشاورزی با ۱۴ درصد از چهارهزارو ۶۸۴ به پنج‌هزارو ۳۳۵ تن متریک معادل دی‌اکسیدکربن افزایش یافته است. این رشد به طور کامل در کشورهای غیرمتعهد (کشورهایی که در ضمیمه I پیمان کیوتو متعهد به کاهش آلاینده‌ها نبوده‌اند) اتفاق افتاده است به طوری که با نرخ رشد سالانه ۲۱ درصد از سه‌هزارو ۳۵۶ تن متریک در سال ۲۰۰۱ به رقم چهارهزارو ۴۸ تن متریک در سال ۲۰۱۱ برای این گروه از کشورها بالغ شده است. این در حالی است که در کشورهای متعهد حدود سه درصد کاهش یافته است...

ادامه در صفحه ۱۵